

عنوان مقاله:

اثر دما و طول روز بر مراحل نمو ژنوتیپ های گلرنگ در شرایط مزرعه

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 7، شماره 4 (سال: 1382)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

نصرت اله داداشی

محمد رضا خواجه پور

خلاصه مقاله:

برای ارزیابی تاثیرپذیری طول مراحل مختلف نمو چهار ژنوتیپ گلرنگ از تغییرات طول روز و دما در شرایط مزرعه ای، و مدل سازی سرعت نمو در دوره های مختلف نمو، آزمایشی با بهره گیری از طرح کرت های یک بار خرد شده، در چارچوب بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در مزرعه پژوهشی کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان در سال زراعی ۷۹-۱۳۷۸ انجام شد. تیمار اصلی شامل پنج تار-خ کاشت (۲۱ اسفند ۱۳۷۸، ۲۳ فروردین، ۲۰ اردیبهشت، ۱۸ خرداد و ۲۱ تیر ۱۳۷۹) و تیمار فرعی شامل چهار ژنوتیپ گلرنگ به نام های اراک ۲۸۱۱، توده محلی کوسه، نبراسکا ۱۰ و ورامین ۲۹۵ بود. شمار روز از کاشت تا سبز شدن، طول دوره شروع رشد طولی ساقه تا رویت طبق و رویت طبق تا شروع گلدهی به گونه معنی داری تحت تاثیر تاریخ کاشت قرار گرفت و با افزایش دما کاهش یافت. شمار روز از سبز شدن تا شروع رشد طولی ساقه، طول دوره گلدهی و اتمام گلدهی تا رسیدگی فیزیولوژیک به گونه معنی داری تحت تاثیر تاریخ کاشت قرار گرفت و با افزایش طول روز کاهش پیدا کرد. شمار روز از کاشت تا ۵۰ درصد گلدهی و تا رسیدگی فیزیولوژیک به گونه معنی داری تحت تاثیر تاریخ کاشت قرار گرفت و در اثر افزایش دما و طول روز کاهش یافت. هم روندی وسیع طول روز با دما گویای بخشی از نقش طول روز در تفسیر تنوعات در طول دوره های فوق است. رقم ورامین ۲۹۵ از لحاظ طول دوره کاشت تا رویت طبق و به خصوص برای طول دوران روزت از سایر ژنوتیپ ها بسیار دیررس تر بود. هم چنین سرعت نمو آن در هیچ مرحله ای از نمو توسط متغیرهای دمایی و طول روز قابل تفسیر نبود. در بین سایر ژنوتیپ ها، توده محلی کوسه با ۱۲۵ روز طول دوره رشد دیررستترین، و رقم نبراسکا ۱۰ با طول دوره رشد ۱۱۸ روز، زودرس ترین بود. توده محلی کوسه، ظاهرا به دلیل حساسیت نسبی به طول روز، روند عکس العمل متفاوتی از لحاظ طول مراحل مختلف نمو نسبت به ارقام اراک ۲۸۱۱ و نبراسکا ۱۰ در تاریخ های مختلف کاشت نشان داد. سرعت نمو توده محلی کوسه، اراک ۲۸۱۱ و نبراسکا ۱۰ طی دوران کاشت تا ۵۰ درصد گلدهی با یک رابطه خطی و سرعت نمو توده محلی کوسه طی دوران کاشت تا رسیدگی فیزیولوژیک با یک رابطه درجه ۲ توسط حاصل ضرب طول روز با دما تفسیر گردید. سرعت نمو ارقام اراک ۲۸۱۱ و نبراسکا ۱۰ طی دوران کاشت تا رسیدگی فیزیولوژیک توسط حداقل دما تفسیر شد. احتمال می رود که حساسیت نسبی توده محلی کوسه به طول روز نقش موثری در سازگاری این واریته به شرایط جوی موجود در کشت تابستانه تحت شرایط اقلیمی اصفهان داشته باشد.

کلمات کلیدی:

Safflower, Planting date, Developmental stage, Modeling, Growth rate, Temperature, Day length

گلرنگ، تاریخ کاشت، مراحل نمو، مدل سازی، سرعت نمو، دما، طول روز.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1205317>

